

SOLFEGGIO

SPLOŠNA DOLOČILA

1. *Tekmovanje bo potekalo na dveh nivojih – regijskem in državnem. Prvi nivo bo obsegal pisni del tekmovanja, ki bo v vsaki kategoriji hkrati. Obsegal bo slušno zaznavanje glasbenih elementov s področja ritmičnih, melodičnih in harmonskih gibanj. Ocenjena bo teoretična podkovanost tekmovalcev. Naloge bodo točkovane in za uvrstitev v drugo etapo, ki bo obsegala ustni del tekmovanja, bo potrebno pravilno rešiti najmanj 90 % (III. kategorija 70 %) pisne naloge. Na ustnem delu se bodo tekmovalci predstavili z (javnim) nastopom in pokazali svoje glasbene sposobnosti pri petju vaj a-vista, kot je to podrobno definirano v nadaljnjem besedilu. Število taktov pri različnih oblikah nareka je določeno okvirno.*
2. **Pisni del tekmovanja:** *v testu bodo glasbeni elementi posredovani živo ali kot zvočni zapis, tekmovalci bodo upoštevali navodila pri vsaki nalogi ter zapisovali zahtevane rešitve na točno določena mesta v posameznih nalogah. Ker tekmovanje namenjamo nadarjenim tekmovalcem, bodo naloge zahtevale precej spretnosti še zlasti v prvem delu, ker bo posredovanje posameznih glasbenih elementov časovno omejeno in jih bo mogoče v I. kategoriji slišati dvakrat (narek lestvice), trikrat (intervali, akordi, ritmični narek) oz. štirikrat (ritmično-melodični narek) ter v II. kategoriji le dvakrat (ritmični narek, intervali, akordi) oziroma trikrat (vse druge oblike nareka). V III. kategoriji bodo slušni primeri ponovljeni trikrat. Pisni del tekmovanja bo trajal 60 minut. Nareki se pišejo v tišini (glasno ponavljanje ni dovoljeno). Tekmovalci pisne odgovore prevlečejo s kemičnim svinčnikom.*
3. **Ustni del tekmovanja** *bo zajemal a-vista petje melodično-ritmičnih vaj ter izvajanje ritmičnih in parlato vaj. Intoniranje bo dovoljeno na točno določenih mestih. Za intonacijo bo vsak tekmovalec skrbel sam s pomočjo klavirja ali glasbenih vilic (te bodo obvezne od vključno kategorije II. b dalje), vmesno popravljanje intonacije se bo štelo v minus. V III. kategoriji je (razen pri vajah, ki zahtevajo uporabo klavirja) dovoljena le še uporaba glasbenih vilic. Pri izvajanju vaj bo tekmovalec upošteval predpisane oznake, tempo, dinamične in agogične spremembe.
V I. kategoriji bo imel tekmovalec 10 minut časa za pripravo na nastop. Po izbiranju lista z vprašanji in žrebanju dveh vprašanj o kandidatovi splošni glasbeni razgledanosti bo imel tekmovalec 10 minut časa v II. kategoriji in 15 minut časa v III. kategoriji za pripravo na nastop. Nastop časovno ne bo omejen, vendar naj bi tekel brez prekinitev. Tekmovalec lahko vrstni red izvajanih vaj ustnega dela tekmovanja izbere sam, a mora pred izvajanjem komisijo na to opozoriti.*
4. *Pri starosti velja koledarsko leto.*

I. a

starost: do 11 let rojeni leta 2010 in mlajši

1. ETAPA

1. Glasbeno teoretična znanja

v skladu z učnim načrtom za 4. razred nauka o glasbi:

- vse durove lestvice z višaji in nižaji,

Zaradi objektivnih razlogov se lahko dopolnijo oz. spremenijo propozicije do 30. 9. 2020.

- molove lestvice v vseh treh oblikah do dveh predznakov,
- intervali do vključno kvinte na vseh tonih navzgor in navzdol,
- durovi, molovi, zmanjšani in zvečani kvintakordi na vseh tonih v smeri navzgor,
- oznake za tempo, dinamiko, agogiko in artikulacijo v skladu z učnim načrtom.

2. Pisni del tekmovanja:

- prepoznavanje zaigrane durove lestvice (dopis ustreznih predznakov in imena lestvice, ki bo zaigrana navzgor in navzdol dvakrat),
- zapis slišanih intervalov in kvintakordov (zaigrani bodo trikrat: sozvočno, razloženo, sozvočno),
- ritmično-melodični narek (obsega 8 taktov):
 - melodična gibanja v okviru diatonike v durovih lestvicah do treh predznakov,
 - največja intervalna razdalja č5,
 - osnovna taktovska načina: 2/4 ali 3/4,
 - ritmična gibanja do vključno prve delitve dobe,
 - tonaliteta in taktovski način bosta razvidna iz zapisa,
 - vsaka dva takta bo napisana višina tona,

Posredovanje nareka: na začetku in na koncu bo narek zaigran v celoti, sicer bo dvotaktje zaigrano dvakrat zapored, tretjič po presledku, četrtič pa bosta takta zaigrana z novima dvema taktoma. Narek bo posredovan ob taktiranju (en takt uvoda s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba tudi slišana).

- ritmični narek (obsega 8 taktov):
 - taktovski načini: 2/4, 3/4 ali 4/4,
 - ritmične vsebine v skladu z učnim načrtom 4. razreda nauka o glasbi,

Posredovanje nareka: vsaka dva takta bosta izvedena trikrat (dvakrat zapored, po presledku še tretjič), na koncu bo narek izveden v celoti. Narek bo posredovan ob taktiranju (uvodni takt s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba slišana).

- zapis durove in molove lestvice v violinskem ključu,
- zapis intervalov in kvintakordov na danih tonih (v violinskem ključu),
- dve vprašanji iz oznak za tempo, dinamiko, agogiko ali artikulacijo.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje 8-taktne ritmično-melodične vaje v osnovnem taktovskem načinu v durovi lestvici do treh predznakov s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini,
- izvajanje 8-taktne ritmične vaje v osnovnem taktovskem načinu na nevtralni zlog,
- izvajanje 8-taktne parlato vaje v violinskem ključu s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v 2/4, 3/4 ali 4/4 taktovskem načinu.

V kolikor vaje vsebujejo oznake za tempo, dinamiko, agogiko ter artikulacijo, jih je potrebno upoštevati.

I. b

starost: 12 in 13 let **rojeni leta** 2008 in 2009

1. ETAPA

1. Glasbeno teoretična znanja

v skladu z učnim načrtom za 6. razred nauka o glasbi:

Zaradi objektivnih razlogov se lahko dopolnijo oz. spremenijo propozicije do 30. 9. 2020.

- vse durove in molove lestvice,
- intervali do oktave na vseh tonih navzgor in navzdol,
- durovi, molovi, zmanjšani in zvečani kvintakordi na vseh tonih v obe smeri,
- obrnitve durovega in molovega kvintakorda na osnovnih tonih v smeri navzgor,
- D7 z obrnitvami na osnovnih tonih v smeri navzgor,
- oznake za tempo, dinamiko, agogiko in artikulacijo v skladu z učnim načrtom.

2. Pisni del tekmovanja:

- prepoznavanje zaigrane durove ali molove lestvice (dopis ustreznih predznakov in imena lestvice, ki bo zaigrana navzgor in navzdol dvakrat),
- zapis slišanih intervalov in akordov (zaigrani bodo trikrat: sozvočno, razloženo, sozvočno)
- ritmično-melodični narek (obsega 8 taktov):
 - melodična gibanja v okviru diatonike v durovih lestvicah do štirih predznakov in molovih lestvicah do dveh predznakov,
 - največja intervalna razdalja v6, vključeni tudi akordični melodični postopi,
 - osnovna taktovska načina: 2/4 ali 3/4,
 - tonaliteta in taktovski način bosta razvidna iz zapisa,
 - vsaka dva takta bo napisana višina tona,

Posredovanje nareka: na začetku in na koncu bo narek zaigran v celoti, sicer bo dvotaktje zaigrano dvakrat zapored, tretjič po presledku, četrto pa bosta takta zaigrana z novima dvema taktoma. Narek bo posredovan ob taktiranju (en takt uvoda s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba tudi slišana).

- ritmični narek (obsega 8 taktov):
 - taktovski načini: 2/4, 3/4 ali 4/4,
 - ritmične vsebine v skladu z učnim načrtom 6. razreda nauka o glasbi,

Posredovanje nareka: vsaka dva takta bosta izvedena trikrat (dvakrat zapored, po presledku še tretjič), na koncu bo narek izveden v celoti. Narek bo posredovan ob taktiranju (uvodni takt s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba slišana).

- zapis durove in molove lestvice v violinskem in basovskem ključu,
- zapis intervalov in akordov na danih tonih (v violinskem ključu),
- dve vprašanji iz oznak za tempo, dinamiko, agogiko ali artikulacijo.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje 8-taktne ritmično-melodične vaje v osnovnem taktovskem načinu in v durovi lestvici do štirih predznakov ali molovi lestvici do dveh predznakov s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini,
- izvajanje 8-taktne ritmične vaje na nevtralni zlog v 2/4, 3/4, 4/4 ali 6/8 taktovskem načinu,
- izvajanje 8-taktne parlato vaje v violinskem ključu s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v 2/4, 3/4 ali 4/4 taktovskem načinu,
- izvajanje 16-taktne ritmično-melodične etude s klavirsko spremljavo v violinskem ključu v durovi lestvici do dveh predznakov s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v 3/4 taktovskem načinu.

V kolikor vaje in etuda vsebujejo oznake za tempo, dinamiko, agogiko ter artikulacijo, jih je potrebno upoštevati.

I. c

starost: 14 in 15 let rojeni leta 2006 in 2007

1. ETAPA**1. Glasbeno teoretična znanja**

v skladu z učnim načrtom za solfeggio I in II:

- vse durove in molove lestvice,
- intervali do oktave na vseh tonih navzgor in navzdol,
- durovi, molovi, zmanjšani in zvečani kvintakordi na vseh tonih v obe smeri,
- obrnitve durovega, molovega in zmanjšanega kvintakorda na vseh tonih v smeri navzgor,
- D7 z obrnitvami na vseh tonih v smeri navzgor,
- ostali četverozvoki na osnovnih tonih v smeri navzgor,
- oznake za tempo, dinamiko, agogiko in artikulacijo v skladu z učnim načrtom.

2. Pisni del tekmovanja:

- prepoznavanje zaigrane durove ali molove lestvice (dopis ustreznih predznakov in imena lestvice, ki bo zaigrana navzgor in navzdol dvakrat),
- zapis slišanih intervalov in akordov (zaigrani bodo trikrat: sozvočno, razloženo, sozvočno)
- ritmično-melodični narek (obsega 8 taktov):
 - melodična gibanja v okviru diatonike z uporabo alteriranih tonov, v durovih lestvicah do štirih predznakov in molovih do treh predznakov,
 - največja intervalna razdalja č8, vključeni tudi akordični melodični postopi,
 - taktovski načini: 2/4, 3/4 ali 4/4,
 - tonaliteta in taktovski način bosta razvidna iz zapisa,
 - vsaka dva takta bo napisana višina tona,

Posredovanje nareka: na začetku in na koncu bo narek zaigran v celoti, sicer bo dvotaktje zaigrano dvakrat zapored, tretjič po presledku, četrtič pa bosta takta zaigrana z novima dvema taktoma. Narek bo posredovan ob taktiranju (en takt uvoda s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba tudi slišana).

- ritmični narek (obsega 8 taktov):
 - taktovski načini: 2/4, 3/4, 4/4 ali 6/8,
 - ritmične vsebine v skladu z učnim načrtom za solfeggio I in II,

Posredovanje nareka: vsaka dva takta bosta izvedena trikrat (dvakrat zapored, po presledku še tretjič), na koncu bo narek izveden v celoti. Narek bo posredovan ob taktiranju (uvodni takt s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba slišana).

- zapis durove in molove lestvice v violinskem in basovskem ključu,
- zapis intervalov (v basovskem ključu) in akordov (v violinskem ključu) na danih tonih,
- dve vprašanji iz oznak za tempo, dinamiko, agogiko ali artikulacijo.

2. ETAPA**3. Ustni del:**

- izvajanje 8-taktne ritmično-melodične vaje v 2/4, 3/4 ali 4/4 taktovskem načinu in v durovi lestvici do štirih predznakov ali molovi lestvici do dveh predznakov s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini,
- izvajanje 8-taktne ritmične vaje na nevtralni zlog v 2/4, 3/4, 4/4 ali 6/8 taktovskem načinu,
- izvajanje 8-taktne parlato vaje v violinskem ključu s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v 2/4, 3/4, 4/4 ali 6/8 taktovskem načinu,

Zaradi objektivnih razlogov se lahko dopolnijo oz. spremenijo propozicije do 30. 9. 2020.

- izvajanje 16-taktne ritmično-melodične etude s klavirsko spremljavo v violinskem ključu v durovi lestvici do treh predznakov s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v 4/4 taktovskem načinu.

V kolikor vaje in etuda vsebujejo oznake za tempo, dinamiko, agogiko ter artikulacijo, jih je potrebno upoštevati.

Tekmovalni program je sestavila Andreja Pak.

II. a

starost: 16 in 17 let **rojeni leta** 2004 in 2005

1. ETAPA

1. Glasbena teorija:

teoretična vprašanja se nanašajo na snov do vključno drugega letnika solfeggia po učnem načrtu umetniške gimnazije.

Pisni in ustni del zajemata:

- melodična gibanja v okviru diatonike v duru in rastočem ter padajočem molu (v vseh tonalitetah), z mutacijo, harmoničnim durom, prehajalno in menjalno kromatiko ter alterirano četrto stopnjo vključujoč poznavanje vseh intervalov,
- ritmična gibanja ustrezne težavnostne stopnje (z delitvijo in poddelitvijo dobe, z ritmičnimi posebnostmi — triola, takt alla breve),
- vse vrste trozvokov z obrati ter dominantni četvero-zvok, molov četvero-zvok z malo septimo in durov četvero-zvok z veliko septimo z obrati v ozki in široki legi, preostalih šest diatoničnih septakordov v ozki septimni legi: zvv7, dv7, mv7, mm7, zmm7 in zmzm7.

2. Pisni del:

- zapis zaigranih modusov,
- ritmični narek (zaokrožena glasbena misel v obsegu od šestih do desetih taktov, odvisno od taktovskega načina),
- melodično-ritmični narek (zaokrožena glasbena misel oblikovana v malo periodo, ki je lahko razširjena),
- zapis sklenjene intervalne vrste do čiste oktave (osem tonov brez ritmične komponente),
- zapis basove linije, generalbasnih in funkcijskih oznak razširjene kadence sestavljene iz od šest do osem akordov, izvaja se štiriglasje v ozki legi v duru ali harmoničnem molu z uporabo glavnih stopenj z obrati (tudi kvartsekstakordi), stranskih stopenj v kvintakordih in dominantnega četvero-zvoka z obrati, vsako polovico se izvaja po trikrat, nato dvakrat v celoti,
- zapis ločeno izvajanih diatoničnih četvero-zvokov v ozki legi,
- zapis modusov, intervalov in akordov teoretično.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje tonalne melodično-ritmične vaje z upoštevanjem oznak za tempo, artikulacijo in agogiko,
- izvajanje intervalne vaje,
- izvajanje ritmične vaje,
- izvajanje parlato vaje z menjavo ključa (violinski in basovski ključ),
- petje ritmično-melodične etude s klavirsko spremljavo,
- dve vprašanji, ki zadevata kandidatovo splošno glasbeno razgledanost (kandidat izžreba vprašanji).

II. b

starost: 18 in 19 let rojeni leta 2002 in 2003

1. ETAPA

1. Glasbena teorija:

teoretična vprašanja se nanašajo na snov do vključno četrtega letnika solfeggia po učnem načrtu umetniške gimnazije.

Pisni in ustni del zajemata:

- melodična gibanja v okviru diatonike z uporabo stabilnih in labilnih alteracij (vse tonalitete), vključno z eliptičnim gibanjem, vključujoč poznavanje vseh intervalov,
- ritmična gibanja ustrezne težavnostne stopnje (s prvo, drugo in tretjo poddelitvijo dobe, z vsemi vrstami izjemnih delitev dobe, z vsemi ritmičnimi posebnostmi, tudi mešani taktovski načini),
- vse vrste trozvokov in četverozvokov z obrati v ozki in široki legi, dominantni nonakord z veliko in malo nono.

2. Pisni del:

- zapis zaigranih modusov,
- ritmični narek (zaokrožena glasbena misel v obsegu od šestih do desetih taktov, odvisno od taktovskega načina),
- dvoglasni (en glas v violinskem in drugi v basovskem ključu) melodično-ritmični narek (zaokrožena glasbena misel oblikovana v malo periodo, ki je lahko razširjena), z uporabo stabilnih alteracij ter izmikov v glavne in stranske stopnje brez neharmonskih kromatičnih menjalnih in prehajalnih tonov z notnimi vrednostmi do druge poddelitve in brez izjemnih poddelitev dob,
- zapis sklenjene intervalne vrste do velike decime (osem tonov brez ritmične komponente),
- zapis basove linije, generalbasnih in funkcijskih oznak kromatične modulacije z uporabo labilnih alteracij sestavljene iz od šest do osem akordov, izvaja se štiriglasje v ozki legi v duru ali harmoničnem molu z uporabo septakordov glavnih stopenj z obrati in stranskih stopenj v kvintakordih ali septakordih, vsako polovico se izvaja po trikrat, nato dvakrat v celoti,
- zapis ločeno izvajanih diatoničnih četverozvokov z obrati v ozki legi,

Zaradi objektivnih razlogov se lahko dopolnijo oz. spremenijo propozicije do 30. 9. 2020.

- zapis modusov, intervalov in akordov teoretično.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje tonalne melodično-ritmične vaje z upoštevanjem oznak za tempo, artikulacijo in agogiko,
- izvajanje intervalne vaje,
- izvajanje ritmične vaje,
- izvajanje parlato vaje z menjavo ključa (violinski, basovski, altovski in tenorski ključ),
- petje ritmično-melodične etude s klavirsko spremljavo,
- dve vprašanji, ki zadevata kandidatovo splošno glasbeno razgledanost (kandidat izžreba vprašanji).

Tekmovalni program je sestavil Peter Novak Smolič.

III.

starost: 20 do 23 let **rojeni leta** 1998, 1999, 2000, 2001

1. ETAPA

1. Glasbena teorija:

teoretična vprašanja se nanašajo na snov do vključno tretjega letnika Akademije za glasbo po učnem načrtu.

Pisni in ustni del zajemata:

- tonalna melodična gibanja v okviru diatonike z uporabo stabilnih in labilnih alteracij (vse tonalitete), vključno z eliptičnim gibanjem in vsemi modulativnimi elementi,
- melodična (intervalna) gibanja v okviru kompozicijskih tehnik 20. stoletja,
- ritmična gibanja v ustrezni težavnostni stopnji (z uporabo vseh možnih delitev dobe, z uporabo vseh ritmičnih posebnosti v okviru osnovnih, sestavljenih in mešanih taktovskih načinov),
- vse vrste trizvokov in četverozvokov z obrati v ozki in široki legi, dominantni nonakord z veliko in malo nono.

2. Pisni del:

- zapis 8-taktnega nareka v intervalnih gibanjih v okviru kompozicijskih tehnik 20. stoletja,
- dvoglasni modalni ali tonalni polifoni melodično-ritmični narek (odlomek, fraza iz glasbenega dela),
- 4-glasni homofoni narek (odlomek, fraza iz baročnega, klasicističnega ali romantičnega štiriglasnega dela) s harmonsko analizo,
- vnos ustreznih predznakov ali manjkajočih tonov, ki manjkajo v testu zapisanim akordom po nareku – akordi so terčne in neterčne gradnje (tudi sekundni, kvartni, klastri ipd.),
- zapis zahtevnejšega ritmičnega gibanja z uporabo prve, druge in tretje delitve dobe, z uporabo vseh ritmičnih posebnosti v okviru osnovnih, sestavljenih in mešanih taktovskih načinov (narek se izvaja na klavirju: enoglasna melodija v okviru pentatonike, lestvičnega gibanja ali preproste tonalnosti, pri čemer tekmovalec zapiše samo ritmično gibanje).

Zaradi objektivnih razlogov se lahko dopolnijo oz. spremenijo propozicije do 30. 9. 2020.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje 8-taktne vaje „a prima vista“ s preprosto spremljavo (izvaja jo lahko član žirije) z menjavanjem ključev (violinski, basovski, altovski in tenorski),
- izvajanje 8-taktne dvoglasne tonalne vaje: petje melodično-ritmične linije ob sočasnem ploskanju podpisanega ritma,
- izvajanje dvoglasne melodično ritmične vaje v okviru kompozicijskih tehnik 20. stoletja, pri kateri tekmovalec poje vodilni glas, spremljevalnega pa izvaja na klavirju,
- izvajanje odlomka recitativa ali arije iz baročnega glasbeno-scenskega dela,
- improvizacija a cappella v osmih taktih na dano dvotaktno temo; v prvih štirih taktih mora nastopiti modulacija, v naslednjih štirih taktih pa utrditev nove tonalitete, pri čemer se mora v vsakem od teh dveh delov pojaviti vsaj en stabilno alteriran akord (**glej primer na spletni strani ZSGŠ**),
- dve vprašanji, ki zadevata kandidatovo splošno glasbeno razgledanost (kandidat izžreba vprašanji).

Tekmovalni program je sestavila Urška Pompe.